

Становище

По процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”

**Професионално направление: 8.2.Изобразително изкуство
Докторска програма „Дизайн“
Департамент „Дизайн“,НБУ**

Тема: „Модни стилове и конструкции от Уърт до Диор (1850-1950г.)“

Докторант: Кристина Георгиева Савова

От доц. Емилия Панайотова, НБУ

Представеният дисертационен труд се състои от 328 страници, като съдържа: въведение, четири глави, заключение, библиография, обхващащи общо 209 стр. и 144 изображения и четири приложения състоящи се от 119 стр. и 348 бр. снимков и илюстративен материал.

Общи бележки за дисертационния труд

Заглавието на дисертацията отговаря на съдържанието, като е спазена последователността на отделните глави подкрепени със съответните теоретични и практически примери. Дисертационният труд разглежда два от основните модни стилове (класически и спортен), силуети, конструкции, материали и техники в периода от средата на XIX век до средата на XX век.

Цели и задачи

Целите и задачите са формулирани във въведението и се отнасят до теоретичната и методологична основа на науката за мода. Анализирайки някои от основните аспекти на теорията на модния дизайн се изследват различни подходи към анализа на изучаването на този феномен. Модата притежава собствена структура, система и професионална методика за нуждите на теорията.

С оглед на относително слабото разглеждане в нашата научна литература на проблема за развитието на модата, дисертационният труд на Кристина Савова изследва и систематизира огромна база от термини, дефиниции, норми, принципи и закони на развитието на модния дизайн. Използвана е коректно голямо количество литература и изображения, които съответстват на предмета на изследването. Общият обем на използваната литература е 213 броя и 38 Интернет източника.

Дисертацията съдържа подробен анализ на развитието и възникването на модни стилове и конструкции в периода 1850-1950 г. от времето на Уърт до новата модна линия Ню Лук на Диор. Анализирани са и промените в силуетите, линиите, обемите, формите, текстилните материали, които характеризират даден стил, както и връзките между промените в стиловете и конструкциите. При анализа се включва исторически, социален и естетически анализ на конкретен стил и въздействията му върху обществото.

Актуалност и значимост на проблема в научно и научно-приложено отношение

Дисертационният труд представлява задълбочено изследване в сферата на модния дизайн разглеждайки в своята историческа хронология възникването на модата като социален феномен, влияещ се от различни фактори свързани с развитие на обществото през разглеждания в дисертацията период.

Настоящият труд е широкообхватен и резултатите му могат да бъдат използвани практически във всички области на модния дизайн – конструкции, модни допълнения, детайли.

Теоретичните анализи са разгледани в контекста на естетиката.

Подбраните изображения в текста, както и снимковият и илюстративен материал в приложенията, ясно характеризират практиката на водещите световни дизайнери. Анализирани са в детайли причините водещи до смяна на определен стил и възникването и утвърждаването на нов.

Методика на изследването

Поради сложната структура на модата методиката на изследването е адаптирана към целите и задачите на изследването. Приложен е системен подход, застъпен е сравнителният анализ, както и историко-хронологичният метод.

Приложен е дедуктивният метод при подреждането на изложението в отделните глави.

В глава първа се изследва и разяснява целият терминологичен апарат, с който си служи модата. Въвеждат се нови изрази, понятия и термини. Прави се анализ на стиловете, различните конструкции, като са разгледани произхода и развитието им. Елементите и принципите на модния дизайн като цвят, силует, линия, структура, ритъм, контраст, пропорции също са обект на разглеждане в тази глава.

Прилагайки същия метод на изследване във втора глава се разглеждат влиянията на социални, икономически и политически фактори върху развитието на модата в периода 1850-1950 г.. Тъй като изследваният период е голям, не случайно се разделя на четири под-периода, като тези времеви отрязъци са базирани върху мнението на различни изследователи на модния дизайн.

Същинската част на дисертационния труд - класическият и спортният стил са разгледани в трета и четвърта глава. Всеки стил е анализиран и са изведени определения въз основа на огромния илюстративен материал подреден хронологично. Направеното изследване обхваща периода от 1850-1950 г., но методологията може да се приложи и при изследването на следващ времеви период. През XX век модата като феномен се утвърждава като един от социалните регулатори на поведение на мнозинството от хората в индустриално развитите страни.

Оригиналност на изследването

Дисертацията притежава висока степен на оригиналност и практическа приложимост. Голям е приносът на Кристина Савова при събирането и анализирането на данните и илюстративния материал на изследването.

Научни приноси

Този труд е първото теоретично изследване на основните стилове в модния дизайн в България.

Дисертационният труд осигурява теоретична и методологична основа на науката за мода, като разяснява основните понятия, въвежда нови термини, обособява теоретичен моден речник.

За първи път са събрани 492 изображения на облекла от периода 1850-1950 г., като проследява и анализира промените в силуетите, линиите, обемите, конструкциите, текстила и цветовата гама на облеклата.

Дисертационният труд е създаден самостоятелно от дисертанта.

Заклучение и предложение

Дисертационният труд представлява завършено научно изследване, обхващащ голям период от време, но методологията може да се приложи и в следващ времеви период.

Изследването проследява промените във формите, силуетите, конструкциите на класическия и спортния стил, разглежда смесването на стиловете и характерните и емблематични облекла.

Дисертацията „Модни стилове и конструкции от Уърт до Диор (1850-1950г.)” отговаря на изискванията за научен труд и поради това заслужава изцяло положителна оценка.

Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да бъде присъдена образователната и научна степен „ДОКТОР” по шифър 8.2. Изобразително изкуство на Кристина Георгиева Савова.

доц. Емилия Панайотова

03.06.2013 г.